

Številka: U-I-34/19-4
Datum: 23. 4. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Tomaža Plestenjaka, Žabnica, na seji 23. aprila 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 66. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija 66. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-2), ki opredeljuje poškodbo pri delu. Zatrjuje, da je v neskladju z načelom jasnosti in pomenske določljivosti (2. člen Ustave). Meni, da izpodbijana ureditev omogoča, da se delodajalec izogne odgovornosti za poškodbo pri delu. Delodajalec naj bi izpodbijano določbo lahko obšel oziroma naj bi z zlorabo listin poškodbo pri delu lahko prikazal kot poškodbo izven dela. S tem naj bi delodajalec oškodoval sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja in sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zaradi navedenega pobudnik meni, da mu pripadata zavarovalnina in invalidnina, ki mu nista bili izplačani iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Po ustaljeni ustavnosodni presoji mora biti pravni interes neposreden in konkreten, morebitna ugoditev predlogu pobudnika pa mora privedi do izboljšanja njegovega pravnega položaja.

3. Izpodbijana določba ne učinkuje neposredno. O pravicah iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja po ZPIZ-2 odloča Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v postopku, kot ga urejata ZPIZ-2 in Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13 – v nadaljevanju ZUP). O pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja pa odloča Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v postopku, kot ga urejata Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 91/07, 76/08, 87/11 in 91/13 – ZZVZZ) in ZUP. Sodno varstvo zoper odločitve obeh zavodov pa je v skladu z določbami Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04 in 10/04 – popr. – ZDSS-1) zagotovljeno v socialnem sporu. Ustavno sodišče v takih primerih šteje, da se lahko pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti vložijo šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanih predpisov, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je obrazloženo v sklepu št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Iz razlogov, navedenih v citiranem sklepu, pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijane določbe. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik